

Autism keseli dünýäniň dürli künjeklerinde dürli derejelerde ýaýran nerw ösüş bozulmasydyr. Autism keseliniň ýaýramagy ýurtlaryň arasynda dürli-dürli bolup biler we bu ýagdaý genetiki, ekologiki we sosial faktorlar bilen baglanyşyklydyr.

Autism keseliniň ýaýramagy barada iň soňky maglumatlara görä, dünýäde autism keseliniň ýaýramagy ýokary derejede bolup, takmynan 61.8 million adam bu kesel bilen ýaşaýar. Autism keseliniň ýaýramagy ýurtlaryň arasynda dürli-dürli bolup biler. Mysal üçin, Katar, Birleşen Arap Emirlikleri we Oman ýaly ýurtlarda autism keseliniň ýaýramagy has ýokarydyr.

Ýurtlar boýunça autism keseliniň derejeleri:

Katar: 151 adam/10,000 adam

Birleşen Arap Emirlikleri: 112 adam/10,000 adam

Oman: 107 adam/10,000 adam

Bahreýn: 103 adam/10,000 adam

Saudiýa Arabystany: 101 adam/10,000 adam.

Bu sanlar, autism keseliniň dürli ýurtlarda dürli derejelerde ýaýramagyny görkezýär. Autism keseliniň ýaýramagy barada maglumatlar, ýurtlaryň saglyk ulgamynyň ösüş derejesine, genetiki we ekologiki faktorlaryna bagly bolup biler.

Autism keseliniň ýaýramagyna täsir edýän faktorlar genetiki we ekologiki faktorlaryň utgaşmasy bilen baglanyşyklydyr. Genetiki faktorlar käbir adamlaryň autism keselini ösdürmek ähtimallygyny ýokarlandyryp biler. Ekologiki faktorlar bolsa, ene-atalaryň ýaşy, göwrelilik döwründe ýüze çykýan keseller we käbir himiki maddalara täsir ýaly faktorlary öz içine alýar.

Gunça MÄMMETDURDYÝEWA

Myrat Garryýew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lukmançylyk uniwersitetiniň Nerw keselleri we neýrohrurgiýa kafedrasynyň assistenti